

Nr 175.

Av herr **Olsson** i Kalmar m. fl., i anledning av Kungl. Majt:s proposition, nr 2, med förslag till allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

I Kungl. Majt:s proposition nr 2 till innevarande riksdag, har framlagts förslag till allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. m.

Chefen för finansdepartementet har vid granskning av de krav som ställts å budgeten för statsregleringsperioden 1923--1924 funnit erforderligt att genomföra inskränkingar och besparingar av betydande räckvidd, och därvid även funnit nödvändigt att underkasta dyrtidstilläggen en icke obetydlig nedsättning. Emellertid har samtidigt framhållits, att förslaget skulle så avvägas, att reduktionen skulle bliva så litet kännbar som möjligt. Vidare har en ledande grundtanke varit, att möjligast enkla bestämmelser för dyrtidstilläggens beräkning skulle kunna erhållas, i syfte att minska arbetet med dessa tilläggs bestämmande och utbetalande.

Chefens för finansdepartementet plan för genomförandet av regleringen är erkännansvärt enkel och skulle, i fråga om arbetet med dyrtidstilläggen, bereda lättnader i så hög grad som praktiskt taget är möjligt.

Beträffande förslagens verkningar torde emellertid böra framhållas, att ett önskemål, som gör sig tydligt och starkt gällande bland befattningshavarna i statens tjänst, nämligen att beskärningen av dyrtidstilläggen bleve i möjligaste mån likformig för alla, icke därvid skulle komma att vinna tillämpning i den utsträckning, som kan anses önskelig. Så skulle bl. a. enligt propositionen dyrtidstillägget helt upphöra vid en viss lönesiffra per månad och skulle för där över stigande belopp dyrtidstillägg icke i någon form utgå. Denna princip för begränsning av dyrtidstilläggen förefinnes visserligen i nu gällande grunder, ehuru lönegränsen dock i dessa grunder bestämts till ett icke oväsentligt högre belopp. Förslaget verkar även dithän, att de åsyftade nedsättningarna i dyrtidstilläggsbeloppen komma att gå ut över just de befattnings-

havare, vilka torde vara klenast rustade att påtaga sig löneminskningar, nämligen familjeförsörjarna. Förslaget bestämmer i fråga om grundtalets fastställande vidkommande dyrtidstillägget åt befattningshavare vid de reglerade verken medför, att rätten för dessa befattningshavare att uppbära dyrtidstillägg upphör vid index 136, då samma förhållande inträffar enligt nu gällande grunder vid index 125. En modifiering av förslaget i fråga om nu berörda bestämmelser synes därför icke vara opåkallad.

I övrigt synas förslaget verkningar gå väl hårt ut över det stora flertalet av befattningshavare. En modifiering i den föreslagna beskärningen av dyrtidstilläggen hade därför varit på det högsta önskelig. De synpunkter, som förestava denna önskan, hava vid skilda tillfällen framförts i riksdagen av representanter tillhörande alla partiriktningar, varför de här icke skola upprepas. Ett synnerligen starkt vägande skäl för en mildare nedprutning av grunderna för dyrtidstilläggens beräkning bör dock anföras — ett skäl, som jämväl finner starkt stöd i chefens för finansdepartementet i propositionen framlagda historik över dyrtidstilläggsfrågan — nämligen det ostridiga faktum, att det stora flertalet statstjänare aldrig kommit i åtnjutande av full kompensation för dyrtiden. Ett icke mindre tungt vägande skäl för ett framgående på mindre hårt verkande grunder för tilläggens beskärning är den omständigheten, att de av chefen för finansdepartementet nyligen vidtagna, på det högsta erkännansvärda åtgärder att begränsa antalet befattningshavare i statens tjänst till det oundgängligen erforderliga lätt kunna äventyras till sitt egentliga syfte, därest de i tjänst kvarvarande befattningshavarnas existensmöjligheter så begränsas, att verkningarna härav gå ut över befattningshavarnas prestationsförmåga.

Det torde därför vara önskligt, att ernå sådana grunder för dyrtidstilläggens beräkning att en utsträckt likformighet i verkningarna av tilläggens minskning vinnes, ävensom att minskningen göres mindre kännbar, utan att arbetet med tilläggens bestämmande och uträkning bleve mera omfattande än som är fallet med den kungl. propositionen.

Denna likformighet och modifierade beskärning skulle vinnas genom dyrtidstilläggens bestämmande efter följande grunder:

1) *För befattningshavare vid oreglerade verk:*

Grundtalet fastställs på sätt i § 2 av Kungl. Maj:ts förslag till kungörelse med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst angives.

Å avlöningsförmåner, som icke överstiger 200 kronor i månaden, utgår dyrtidstillägg efter ett procenttal lika med 57 hundradelar av

grundtalet. Överstiger avlöningen 200 kronor men icke 1,250 kronor i månaden, utgår dyrtidstillägg för den del därav, som utgör 200 kronor, på sätt nyss är sagt, samt för den del, som överstiger 200 kronor, efter ett procenttal lika med 40 hundradelar av grundtalet. Därest vid beräkningen av det procenttal, som skall motsvara vissa hundradelar av grundtalet, brutet tal uppstår, jämnas procenttalet till närmast *högre* hela tal.

Uppgår avlöningen till mera än 1,250 kronor i månaden, utgår å den del, som överstiger nämnda belopp, icke dyrtidstillägg.

Dyrtidstillägg utgår icke å i avlöningen ingående öretal, som överstiger fullt kronotal.

2) *För befattningshavare vid reglerade verk:*

Grundtalet fastställs på sätt här ovan sagts vidkommande befattningshavare vid oreglerade verk, minskat med 30.

Å avlöningsförmåner, som icke överstiga 150 kronor i månaden, utgår dyrtidstillägg efter ett procenttal lika med 55 hundradelar av grundtalet. Överstiger avlöningen 150 kronor men icke 1,250 kronor i månaden, utgår dyrtidstillägg för den del därav, som utgör 150 kronor, på sätt nyss är sagt samt för den del, som överstiger 150 kronor, efter ett procenttal lika med 40 hundradelar av grundtalet.

I övrigt gäller vad här ovan sagts vidkommande befattningshavare vid oreglerade verk.

3) *För befattningshavare under 25 års ålder:*

Beträffande befattningshavare, vilken vid början av det kvartal, som omfattar den månad dyrtidstillägget avser, icke uppnått 25 års ålder, minskas dyrtidstillägget med en tiondel.

4) *Särskilda tillägg åt familjeförsörjare:*

Till befattningshavare med familjemedlem utgår särskilt dyrtidstillägg enligt grunder, som föreslås i motion nr 176.

Förslagets verkningar framgå av bilagda tabeller.

På grund av vad sålunda anförts hemställes, att riksdagen ville besluta,

att fastställa grunderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. m., vad beträffar det procentuella tillägget, på sätt här ovan angivits.

Stockholm den 26 januari 1923.

P. Valerius Olsson
i Kalmar.

J. Fjellman.

Nils Holmström.

Adolf Wallerius.

Bilaga litt. A till motion nr 175.

Dyrtidstillägg åt befattningshavare vid oregrerade verk vid index 175.

Grunder	Månads-lön	Ogift befattningshavare, som fyllt 25 år		Gift befattningshavare		Gift befattningshavare med 1 barn		Gift befattningshavare med 2 barn		Gift befattningshavare med 3 barn		Gift befattningshavare med 4 barn		Gift befattningshavare med 5 barn	
		Belopp	%	Belopp	%	Belopp	%	Belopp	%	Belopp	%	Belopp	%	Belopp	%
Nuvarande	150	70 20	46·8	78 —	53	82 50	55	87 —	58	91 50	61	96 —	64	100 50	66·1
Propositionen		55 —	37	55 —	37	60 —	40	60 —	40	60 —	40	60 —	40	60 —	40
Motionen		64 50	43	68 25	45·5	72 —	48	75 75	50·5	79 50	53	83 25	55·5	87 —	58
Nuvarande	300	117 50	39·17	130 50	43·5	135 —	45	139 50	46·52	144 —	48	148 50	49·5	153 —	51
Propositionen		111 —	37	111 —	37	122 —	40·67	122 50	40·67	122 —	40·67	122 —	40·67	122 —	40·67
Motionen		116 —	38·66	119 75	39·92	123 50	41·17	127 25	42·42	131 —	43·67	134 75	44·92	138 50	46·17
Nuvarande	500	180 50	36·1	200 50	40·1	205 —	41	209 50	41·9	214 —	42·8	218 50	43·7	223 —	44·6
Propositionen		185 —	37	185 —	37	203 —	40·6	203 —	40·6	203 —	40·6	203 —	40·6	203 —	40·6
Motionen		176 —	35·2	179 75	35·95	183 50	36·7	187 25	37·45	191 —	38·2	194 75	38·95	198 50	39·7
Nuvarande	650	227 70	35·03	253 —	38·92	257 50	39·62	262 —	40·31	266 50	41	271 —	41·69	275 50	42·38
Propositionen		240 —	37	240 —	37	264 —	40·62	264 —	40·62	264 —	40·62	264 —	40·62	264 —	40·62
Motionen		221 —	34	224 75	34·58	228 50	35·12	232 25	35·73	236 —	36·31	239 75	36·88	243 50	37·46
Nuvarande	800	274 95	34·37	305 50	38·19	310 —	38·75	314 50	39·31	319 —	39·88	323 50	40·44	328 —	41
Propositionen		240 —	30	240 —	30	264 —	33	264 —	33	264 —	33	264 —	33	264 —	33
Motionen		266 —	33·25	269 75	33·72	273 50	34·19	277 25	34·66	281 —	35·13	284 75	35·59	288 50	36·08
Nuvarande	1 000	337 95	33·8	375 50	37·55	380 —	38	384 50	38·45	389 —	38·9	393 50	39·35	398 —	39·8
Propositionen		240 —	24	240 —	24	264 —	26·4	264 —	26·4	264 —	26·4	264 —	26·4	264 —	26·4
Motionen		326 —	32·6	329 75	32·98	333 50	33·35	337 25	33·73	341 —	34·1	344 75	34·48	348 50	34·85
Nuvarande	1 250	416 70	33·33	463 —	37·04	467 50	37·4	472 —	37·76	476 50	38·12	481 —	38·48	485 50	38·84
Propositionen		240 —	19·2	240 —	19·2	264 —	21·12	264 —	21·12	264 —	21·12	264 —	21·12	264 —	21·12
Motionen		401 —	32·08	404 75	32·38	408 50	32·7	412 25	32·98	416 —	33·28	419 75	33·58	423 50	33·88

Bilaga litt. B till motion nr 175.

Dyrtidstillägg åt befattningshavare vid reglerade verk vid index 175.

Nuvarande	200	50 62	25·35	56 25	28·13	59 40	29·7	62 55	31·28	65 70	32·85	68 85	34·43	72 —	36
Propositionen		38 —	19	38 —	19	41 —	20·5	41 —	20·5	41 —	20·5	41 —	20·5	41 —	20·5
Motionen		46 50	23·25	49 —	24·5	51 50	25·75	54 —	27	56 50	28·25	59 —	29·5	61 50	30·75
Nuvarande	300	67 91	22·64	75 45	25·15	78 60	26·2	81 75	27·25	84 90	28·3	88 05	29·35	91 20	30·4
Propositionen		57 —	19	57 —	19	62 —	20·67	62 —	20·67	62 —	20·67	62 —	20·67	62 —	20·67
Motionen		64 50	21·5	67 —	22·33	69 50	23·17	72 —	24	74 50	24·33	77 —	25·67	79 50	26·5
Nuvarande	500	102 46	20·49	113 85	22·77	117 —	23·4	120 15	24·03	123 30	24·66	126 45	25·29	129 60	25·92
Propositionen		95 —	19	95 —	19	104 —	20·8	104 —	20·8	104 —	20·8	104 —	20·8	104 —	20·8
Motionen		100 50	20·1	103 —	20·6	105 50	21·1	108 —	21·6	110 50	22·1	113 —	22·6	115 50	23·1
Nuvarande	600	119 75	19·96	133 05	22·18	136 20	22·7	139 35	23·23	142 50	23·75	145 65	24·28	148 80	24·8
Propositionen		114 —	19	114 —	19	125 —	20·83	125 —	20·83	125 —	20·83	125 —	20·83	125 —	20·83
Motionen		118 50	19·75	121 —	20·17	123 50	20·58	126 —	21	128 50	21·42	131 —	21·88	133 50	22·25
Nuvarande	700	137 03	19·58	152 25	21·75	155 40	22·2	158 55	22·65	161 70	23·1	164 85	23·55	168 —	24
Propositionen		133 —	19	133 —	19	146 —	20·86	146 —	20·86	146 —	20·86	146 —	20·86	146 —	20·86
Motionen		136 50	19·5	139 —	19·86	141 50	20·21	144 —	20·57	146 50	20·93	149 —	21·29	151 50	21·64
Nuvarande	800	154 30	19·29	171 45	21·43	174 60	21·83	177 75	22·22	180 90	22·61	184 05	23·01	187 20	23·4
Propositionen		152 —	19	152 —	19	167 —	20·88	167 —	20·88	167 —	20·88	167 —	20·88	167 —	20·88
Motionen		154 50	19·31	157 —	19·63	159 50	19·94	162 —	20·25	164 50	20·56	167 —	20·88	169 50	21·19
Nuvarande	1 000	188 86	18·89	209 85	20·99	213 —	21·3	216 15	21·62	219 30	21·93	222 45	22·25	225 60	22·56
Propositionen		152 —	15·2	152 —	15·2	167 —	16·7	167 —	16·7	167 —	16·7	167 —	16·7	167 —	16·7
Motionen		190 50	19·05	193 —	19·3	195 50	19·55	198 —	19·8	200 50	20·05	203 —	20·3	205 50	20·55
Nuvarande	1 250	232 06	18·56	257 85	20·63	261 —	20·88	264 15	21·13	267 30	21·38	270 45	21·65	273 60	21·89
Propositionen		152 —	12·16	152 —	12·16	167 —	13·36	167 —	13·36	167 —	13·36	167 —	13·36	167 —	13·36
Motionen		235 50	18·84	238 —	19·04	240 50	19·24	243 —	19·44	245 50	19·66	248 —	19·84	250 50	20·04